

*Omistettu Maj-Britt Lavedahlille,
fantastiselle ”kolmannelle vanhemmalleni”,
jolla oli aivan erityinen ominaisuus ymmärtää
asioita juuri silloin kun häntä eniten tarvittiin.
Hän täydensi aivan mahtavasti isää ja äitiä.*

Tekstin- ja tiedonlouhinta kielletty.
Text and data mining prohibited.

MARIANNE
CEDERVALL

Kun on
KAIKKI
katoava

PAPPI SAMUELIN *mysteerit* 2

Suomentanut Riie Heikkilä

Helsingissä Kustannusosakeyhtiö Otava

Ruotsinkielinen alkuteos

Fri från skulden

© Marianne Cedervall 2021, by Agreement with Grand Agency
Suomenkielinen laitos © Kustannusosakeyhtiö Otava 2026

Kustannusosakeyhtiö Otava
Uudenmaankatu 10, 00120 Helsinki
tuoteturvallisuus@otava.fi

Tekstin- ja tiedonlouhinta kielletty.

ISBN 978-951-1-45941-5

OTAVA
KIRJAPAINO
Keuruu 2026

*Vaan häpeään on syytä: on sydän ylpeä
ja täynnä itsekkyyttä, oi Kristus kärsivä.
Vain sinä syyni kannoit ja annat anteeksi.
Elämän uuden annoit, saan elää kanssasi.*

RUOTSALAINEN VIRSIKIRJA,
VIRSI 454, TOINEN SÄKEISTÖ

Draamaan sekaantuneet henkilöt

KIRKKOVÄKI

Samuel Williams, pappi

Ellinor Johannesson, kirkkoherra

Tindra Klar, rippikoululainen

Sigvard Nordqvist, eläköitynyt pappi

Cillan Svensson, diakoni

Tyra Lundin, kirkkoisäntä ja seurakunnan jokapaikanhöylä

Marit Kyrklund, Samuelin avovaimo

POLIISIJOUKKO

Maja-Sofia Rantatalo, rikoskomisario

Martina Jarning, rikostarkastaja

Knis Petter Larsson, rikostarkastaja

Beata Löfblad, uusi poliisi-intendentti

Tamara Pettersson, oikeuslääkäri

LUTHERIN TYTTÄRET, LUOSTARIYHDYSKUNTAA

MUISTUTTAVA SEURA

Äiti Veronica, johtaja

Sisar Maine, puutarhanhoitaja

Sisar Birgitta, huolehtii ruoasta ja leivonnasta

Sisar Maud, pyhimysmaalari

Sisar Petra, kirjoittaa kristillisiä lastenkirjoja (ja salaa dekkareita)

Postulantti Charlotte, auttaa tarvittaessa

Helge Fredengren, luostarin vieras, kasviasiantuntija

Isä Johannes, Lutherin tytärten oma pappi

MUITA TÄRKEITÄ HENKILÖITÄ

Agnes Busk, eläköitynyt ja estoton elämästä nautiskelija

Christin Lindén, Agnesin seuraneiti

Smid Karin Karlsdotter, avulias ystävä

Johan Tysk sekä Ingemar Tysk (kutsutaan Brysikiksi),

serkukset jotka ovat aina kylän juoruista perillä

Danne Ylitalo, Maja-Sofia Rantatalon ex-poikaystävä

PROLOGI

*Torstai 27. helmikuuta
Stafettvasan*

KAHDEKSAN KILOMETRIÄ OLII nyt takanapäin. Sukset rahisivat tasaisesti ja rauhallisesti latua pitkin. Samuel eteni metri metriltä. Hän ei liikkunut erityisen nopeasti, sillä sauvominen oli vienyt käsivarsista mehut, mutta suksi luisti edelleen siedettävästi. Lumisade puski itsepäisesti taivaalta ja tuuli vihmoi kasvoja, mikä sai kyynleet ja rään valumaan. Raskastahan tämä oli kilpailuihin tottumattomalle. Talven treenauksesta oli kuitenkin ollut todella paljon hyötyä.

Kisan aikana Samuel ei hetkeäkään ajatellut omia murheitaan, mikä oli hyvä asia. Kaikki energia meni hiihtämiseen. Vain yhdellä asialla oli väliä: hänen pitäisi hiihtää oma osuutensa Vasaloppetin viestikisassa Stafettvasanissa Klockarvikin seurakunnan viestijoukkueessa. Hökbergiin oli enää kilometri matkaa. Siellä kirkkoherra Ellinor Johannesson tarttuisi viestikapulaan ja hiihtäisi oman osuutensa Moraan saakka. Samuel itse aikoi mennä kotiin, käydä suihkussa, vaihtaa vaatteet ja nauttia oluen tai kaksi ansaituksi palkinnoksi. Sitten hän vaihtaisi pari sanaa Pomon kanssa ja yrittäisi saada vähän vastauksia ja opastusta elämän suuriin kysymyksiin. Samuel Williams ja hänen jumalansa olivat olleet varsin vähän yhteyksissä viime aikoina, eikä yhtään haittaisi hieman parannella suhdetta.

Samuel nosti katseensa ladulta ja näki pienet punaiset mökit kukkulalla. Hiihtolattia reunustivat värikkäiden mainosten koristelemat aidat, ja kaiuttimesta tulvi sanoja, joista hän ei saanut selvää. Tuonne ylös hän oli suuntaamassa, jäljellä oli vain viimeinen pätkä. Tindra, hänen nuori ystävänsä ja hiihdonopettajansa, oli varoittanut häntä tästä viimeisestä etapista. ”Se on hirveä nousu”, Tindra oli sanonut vankalla murteellaan. ”Siinä täytyy oikein taistella. Älä luovuta, älä.”

Mitä lähemmäs maalia hän pääsi, sitä suurempi määrä ihmisiä ladun reunaan ilmestyi kannustamaan.

”Hurraa, dekkaripappi!” huusi tuntematon miesääni ihmisjoukosta. ”Hurraa aina taivaisiin saakka!”

Samuel vilkaisi sivulleen ja jaksoi juuri ja juuri puristaa huuliltaan hymyn ennen kuin jatkoi nousua. Ylöspäin, ylöspäin. Hänen oli vain jaksettava tämä pitkä kipuaminen! Ajatella jos lapset näkisivät hänet nyt. Sekä Alma että Gabriel olivat yllättyneet, ehkä olleet jopa vähän epäuskoisia, kun Samuel oli maininnut osallistuvansa kilpailuun. Hän soittaisi lapsilleen Facetime-puhelun maaliviivan jälkeen ja näyttäisi, että heidän isänsä oli todellakin selvinnyt koitoksesta.

Noin sata metriä jäljellä. Maitohapot hiipivät kehoon, ja raajat tuntuivat heikoilta. Yhdeksän kilometrin matka oli jättänyt amatööriin jälkensä. Mutta antaisiko hän tässä vaiheessa periksi? Ei todellakaan! Uskollisuus viestijoukkueen muita jäseniä kohtaan oli vahva.

”Anna mennä, Sam!” kuului tytön ääni ihmismassan keskeltä. ”Anna mennä! Sinä jaksat kyllä!”

Se oli Tindra! Tyttö, joka oli taistellut koko talven opettaakseen hänet hiihtämään. Positiivinen, ahkera Tindra! Samuel ei saisi luovuttaa keskellä rinnettä: se olisi petos Tindraa ja kaikkea sitä aikaa ja energiaa kohtaan, jonka tyttö oli uhrannut häneen ja hänen

hiihtotaitoonsa. Oli suuri uroteko, että teinityttö oli sietänyt hänen kömpelöitä yrityksiään ja heikkoa hiihtotekniikkaansa. Tindra itse kilpaili täysin erilaisissa kisoissa huomattavasti korkeammalla tasolla; hän oli lupaava hiihtäjä.

Samuel heilautti kevyesti sauvaansa Tindralle ja yritti hymyillä, vaikka ilmeestä tuli pikemminkin irvistys. Hengittäminen alkoi käydä raskaaksi. Hänen oli pakko jaksaa vielä viimeiset metrit. Tindra juoksi ladunviertä huutaen:

”Sammy Williams anna mennä, pian jo Hökbergin huipulle lennä! Hei, hei, hei, hei!”

Samuel puski vielä hieman kovemmin ja käytti viimeiset voimansa päästäkseen huipulle ja maaliin. Hurraa-huutoja ja taputuksia sateli joka suunnasta. Uurastuksen keskellä se oli ihanaa ja hauskaa. Enää muutama metri. Kirkkoherra Ellinor odotti jo saadakseen vastaanottaa viestikapulan Klockarvikin seurakunnalle, heidän omalle fantastiselle tiimilleen.

Samuel napautti Ellinoria selkään ja lysähti maahan. Hän ei jaksanut edes katsoa, oliko kirkkoherra päässyt onnellisesti liikkeelle. Hänen rintansa kohoili rajusti. Hän ei tuntenut maan kylmyyttä eikä välittänyt päälleen putoilevista hiutaleista. Saisipa hän vain nukahtaa tähän sukset jalassa joutumatta enää koskaan hiihtämään yhdeksää kilometriä Vasaloppetin ladulla.

Jollakulla kuitenkin oli toisenlainen suunnitelma hänen varalleen. Ystävälliset käsivarret vetivät hänet maasta.

”Juopa tämä!”

Joku ojensi hänelle mukillista kuumaa mustikkakeittoa. Kun Samuel kohotti katseensa, hän näki Tyra Lundinin ystävälliset silmät. Tyra oli seurakunnan jokapaikanhöylä, kirkkoisäntä ja kaiken huipuksi vielä Samuelin vuokranantaja. Samuel siemaisi ahnaasti kartonkimukin tyhjäksi.

”Ja sitten vielä toinen”, intti Tyra ojentaen hänelle toista mukillista.

Samuel joi sen yhtä nopeasti kuin ensimmäisenkin samalla kun Tyra laski lämpimän takin hänen harteilleen. Tindra juoksi heitä kohti.

”Hyvä, Sam! Olit aivan mahtava!”

”Kiitos”, huohotti Samuel. ”Sinä minut koulutit ja oikein itse-pintaisesti vielä. Tämä on sinun ansiotasi.”

”Eikä ole. Teit sen ihan itse. Ensi vuonna saat luvan hiihtää pidemmän pätkän.”

Samuel huokaisi vastaukseksi. Juuri nyt hän ei jaksanut ajatella yhtäkään hiihtokilpailua, ei varsinkaan yli yhdeksän kilometrin pituista.

Tyran aviomies Sven-Erik käveli heidän luokseen ja taputti Samuelia olkapäälle. Sitten hän veti Tyran sivuun ja sanoi jotakin, mitä Samuel ei kuullut. He vaihtoivat vakavia katseita. Oliko jotakin tapahtunut? Tyra kääntyi taas Samueliin päin.

”Sinun täytyy tokeentua niin nopeasti kuin vain mahdollista”, hän sanoi. ”Kaksi naista on löydetty kotoaan.”

”Löydetty? Mitä sinä tarkoitat? Kuolleina vai?”

”Toinen on kuollut ja toinen on ilmeisesti hyvin huonossa kunnossa.”

Vakava arki oli taas alkanut. Se oli pysynyt poissa noiden yhdeksän kilometrin ajan Oxbergistä Hökbergille. Papin työ kulki silmänräpäyksessä valoisista ja ilon täyttämistä hetkistä synkkiin, vaikeisiin asioihin. Koko ihmiselämän kirjo.

”Mitä minä siellä pystyn tekemään?” kysyi Samuel. ”Jos siellä on vainaja ja huonossa kunnossa oleva ihminen, niin paikalle tarvitaan kai pikemminkin poliisia ja ambulanssia kuin pappia.”

Tyra laski rauhoittavan kätensä Samuelin käsivarrelle.

”Talossa on vielä kolmaskin nainen, joka on aivan suunnil-

taan”, hän selitti. ”Sinua tarvitaan auttamaan häntä. Ellinor vie siellä välin joukkueen viestin Moraan. Sven-Erik ei ole maininnut hänelle mitään asiasta. Ellinorin ja muiden hiihtäjien pitää saada hiihtää rauhassa loppuun saakka.”

”Kuka soitti?” kysyi Samuel tuntien kihelmöinnin vatsassaan.

”Se nainen”, vastasi Sven-Erik. ”Rantatalo siis. Autoni on tuolla. Ota nuo rohjakkeet pois jalastasi niin päästään lähtemään.”

Tietenkin soittaja oli ollut hän. Klockarvik oli rikoskomisario Maja-Sofia Rantatalon aluetta. Samuel ei millään olisi jaksanut tavata Maja-Sofiaa, mutta nyt hänellä ei näköjään ollut vaihtoehtoa.

1

Keski viikko 5. maaliskuuta *Tuhkakkeski viikko*

OLI KULUNUT VIIKKO SIITÄ, kun Samuel oli onnistunut suuressa urotyössään: hän oli pystynyt hiihtämään kokonaiset yhdeksän kilometriä Vasaloppetin ladulla. Hän oli keskittynyt urakkaan niin täysin, ettei juuri ollut ehtinyt ajatella itseään. Nyt oli tuhkakkeski viikko, joka aloitti neljäkymmentä päivää aina pääsiäispäivään saakka kestävästä paastonajan. Oli täydellinen hetki itse-tutkiskeluun ja asioiden pohtimiseen.

Samuel seiso i Klockarvikin kirkon alttarin edessä valmiina vastaanottamaan kaikki, jotka halusivat saada tuhkaristin otsaansa ja osallistua ehtoolliseen. Tuhkaristi auttaisi kirkastamaan olemassaolon merkitystä ja kannustaisi pohtimaan, miten oikeastaan elikään. Pitkä ehtoollisjono mutkitteli kirkon käytävällä. Hiljaisuus oli laskeutunut kirkkosaliin; musiikkia ei tänään soitettu. Tunnelma oli latautunut. Samuel vilkaisi Ellinoria. Tällä oli öylätit valmiina. Päivystävä kirkkoisäntä puolestaan seiso i Ellinorin vierellä kädessään ehtoollismalja. Jokaisella oli oma tehtävänsä, ja Samuel toivoi, että kaikki sujuisi hyvin. Samuelin pitäisi itsekin tutkiskella omaa olemassaoloaan. Hänen pitäisi nähdä oma elämänsä aiempaa selkeämmin ja miettiä huolellisesti, mitä tekisi. Suurin kysymys oli, miten hän ikinä pystyisi saamaan

järjestykseen kaiken sen, minkä oli onnistunut sotkemaan.

Samuel piirsi ristin ensimmäisenä jonossa olevan Tindran otsaan. Hän katsoi Tindraa vakavin silmin. Tindra oli hieno tyttö ja selviytyisi elämästä mainiosti, siitä Samuel oli vakuuttunut.

”Jumala siunatkoon sinua”, Samuel sanoi, ja jono nytkähti eteenpäin.

Hän piirsi etusormellaan ristin toisensa jälkeen halukkaiden otsaan. Jotkut jättivät tuhkaristin väliin ja ottivat vastaan vain ehtoollisen. Samuel tunnisti useimmat kävijät, mutta muutamat olivat hänelle uusia tuttavuuksia. Esimerkiksi mustaan takkiin ja vanhanmalliseen pyöreäkauluksiseen papinpaitaan sonnustautunut mies.

”Herra olkoon kanssasi”, sanoi Samuel tuntemattomalle papille ja suoritti sitten tehtävänsä.

Tulija painoi kätensä yhteen nöyrästi ja hartaasti, eikä Samuel voinut olla huomaamatta sormusta hänen toisessa kädessään. Se oli erikoisen muotoinen, ja siinä oli kultainen harlekiiniruutukuvio, jonka keskellä oli turkoosi timantti. Samuel ei ollut koskaan nähnyt mitään vastaavaa. Pappi oli luultavasti hyvä ihminen, suhteellisen synnittömästi elävä, toisin kuin hän itse kaikessa kurjuudessaan. Hän oli syntinen, joka ei ollut osannut kantaa omaa vastuutaan, kun hänen kihlattunsa Marit oli jouluna ker-tonut odottavansa lasta. Samuelin lasta. Ja koko ajan Samuel itse vastusti kaikin voimin ajatuksia, jotka itsepintaisesti työnsivät häntä aivan eri suuntaan ja eri ihmisen luo.

Samalla hetkellä Samuel näki tutut kasvot ottamassa vastaan ehtoollista. Ehtoollisen saatuaan mies asettui Samuelin eteen ja pudisti kevyesti päätään. Sigvardhan se siinä, hänen vanhempi kollegansa ja mentorinsa. Sigvard oli hiljakseen toipunut ennen joulua saamastaan sydäninfarktista. Hän oli vanhan liiton pappi, joka halusi että asiat hoidettiin samalla tavalla kuin hänen nuo-

ruudessaan. Niinpä hän piti tuhkaristiä turhanpäiväisenä. Sen ottamisen sijaan Sigvard laski kätensä Samuelin hartialle ja loi häneen pitkän, huolestuneen silmäyksen ennen kuin kääntyi takaisin kirkonpenkkejä kohti.

Samuelin ajatukset vaeltelivat hänen suorittaessaan pyhää tehtäväänsä. Oliko hänellä edes oikeutta seistä täällä ja edustaa Jumalaa, kun hän itse oli kenties kaikkein suurin synnintekijä? Sitä hänen pitäisi itse asiassa kysyä mentoriltaan. Kun Samuel muutama kuukausi sitten oli saapunut Klockarvikiin, vanha pappi oli toiminut hänen oppaanaan ja auttanut pääsemään sisään yhteisöön. Jos Sigvard ei Klockarvikin asukkaista jotain tiennyt, se ei ollut tietämisen arvoista. Sigvard oli luotettava ja kykeni ottamaan vastaan toisen ihmisen uskoutumisen, sen hän oli osoittanut. Samuelin pitäisi käydä hänen luonaan, kertoa hänelle toivotomasta tilanteestaan ja pyytää neuvoa.

Ehtoollisen ottajia ei ollut enää montaa jäljellä. Jono lyheni, ja viimeisenä tuli hän. Maja-Sofia Rantatalo, nainen, jota Samuelin ei olisi pitänyt tavata ja jota hän ei olisi uskaltanut edes kohdata. He olivat tavanneet Vasaloppetin jälkeen, kun Samuel oli kutsuttu kolmen naisen asuttamalle tilalle. Siellä he olivat vaihtaneet vain muutaman virallisen, työtehtäviin liittyvän sanan. Sen jälkeen Samuel olikin keskittynyt epätoivoiseen naiseen, ja Maja-Sofia oli hoitanut poliisin tehtäviin kuuluvat asiat. Miksi ihmeessä Maja-Sofia oli saapunut kirkkoon juuri tänä iltana? Samuel ei koskaan aikaisemmin ollut nähnyt häntä yhdessäkään viikkomessussa. Nainen käveli hitaasti eteenpäin katsomatta häneen. Sitten hän pysähtyi ja kohtasi Samuelin katseen. Samuel ehti nähdä kauniit silmät tumman otsatukan alla, ennen kuin nainen kääntyi kannoillaan. Nopein askelin tämä käveli kirkon käytävää pitkin pois päin ja ulos pääovesta. Kiinni paiskautuvan oven ääni jäi kaikuun kirkkoon. Samuel oli perin juurin hämmästynyt.

Ellinor kosketti kevyesti hänen käsivarttaan kuin muistuttaakseen siitä, mitä seuraavaksi oli määrä tapahtua. Nyt oli heidän vuoronsa saada osallistua ehtoolliseen ja saada risti otsaansa. Samuelin kädet tärisivät, kun hän siveli tuhkaa ensin Ellinorin ja sitten kirkkoisännän otsalle. Ellinor siveli ristin Samuelin otsaan. Sillä hetkellä Samuel tiesi: tämä oli käännekohta. Hänen olisi heti tartuttava toimeen. Ellei hän paastonajan kuluessa saisi ratkaistua henkilökohtaisia ongelmiaan, hän voisi yhtä hyvin palauttaa papinpannan toimistoon ja siirtyä muihin hommiin. Vaikka muusikoksi, hänhän soitti kitaraa oikein mukiinmenevästi ja lauloi vakaalla äänellä. Mutta ennen sitä hän ainakin yrittäisi selvittää, mitä elämältä oikein halusi.

Ellinor rykäisi ja katsoi seurakuntaa.

”Olemme nyt ottaneet vastaan Herramme Jeesuksen Kristuksen”, hän sanoi. ”Hän antaa meille ikuisen elämän. Amen.”

Samuelin ajatukset olivat muualla. Maja-Sofia oli sekoittanut hänen jo valmiiksi sekavat ympyränsä. Marit synnyttäisi hänen lapsensa, ja hän itse oli toivottomasti rakastunut poliisiin, jonka katsetta ei edes uskaltanut kohdata. Joulusta saakka hän oli vain maanisesti hiihtänyt ja yrittänyt kieltää, että mitään ongelmaa oli olemassakaan. Juhannukseen mennessä hänestä tulisi jälleen isä, mutta täysin rehellisesti sanottuna hän ei todellakaan halunnut sitä. Milloin hän oli viimeksi edes puhunut Maritin kanssa?

”Lähtekää rauhassa”, hän kuuli Ellinorin päättävän jumalanpalveluksen.

Rauhassa? Olisipa Samuel voinut tuntea rauhaa. Sigvard oli hänen viimeinen toivonsa. Hän päätti mennä käymään Sigvardin luona heti huomenna.

2

KIRKON OVI PAMAHTI kiinni hänen takanaan aivan liian kovaa. Maja-Sofia tajusi kiiruhtaneensa pakoon turhaan. Häinkin oli pelkuri, hirvittävä pelkuri, joka ei uskaltanut osallistua kirkon paastonaikaa edeltäviin rituaaleihin. Vielä pahempi pelkuri hän oli siksi, ettei jäänyt niiden jälkeen juttelemaan Samuelin kanssa. Samuel olisi varmasti kuunnellut, Maja-Sofia kyllä tiesi sen. Samuel olisi heti sujahtanut ammatilliseen sielunhoitajan rooliinsa, jos Maja-Sofia olisi kertonut mitä hänellä oli sydämellään. Tänä iltana hän olisi todella ollut sielunhoidon tarpeessa, mutta hän oli jänistänyt. Kun he katsoivat toisiaan, Samuelin silmissä oli ollut jotakin merkillistä. Oli kuin hän olisi pelännyt.

Maja-Sofia lähti kirkon pihalta ja nousi hautausmaan muurin ulkopuolelle pysäköityyn autoonsa. Hän istui hetken paikallaan käynnistämättä moottoria ja vain tuijotti ikkunasta ulos. Aurinko oli laskenut tunti sitten ja jättänyt jälkeensä kirkkaan taivaan, joka jo lupaili kevättä. Toivonpilkahdus ankaran talven jälkeen. Miksi kaikesta oli tullut niin hankalaa? Maja-Sofiahan oli varsinainen kovis, joka kykeni huolehtimaan itsestään oikein hyvin. Hän oli rikosylikomisario Rantatalo, joka selvitti vakavia rikoksia, ampui erinomaisesti ja huolehti epätoivoisista ihmisistä. Sen lisäksi hän oli vahva kuin karhu. Ja taitava poliisi. Ja vielä nyt, ennen kuin virka täytettäisiin, hän oli vieläpä virkatekevä poliisipäällikkö. Tänä iltana hän kuitenkin tunsu itsensä kurjaksi ja kykenemättömäksi ajattelemaan edes yhtä ainoaa

järkevää ajatusta. Kuinka hän uskaltaisi mennä yksin vuokra-kotiinsa, vanhaan lähetystaloon?

Maja-Sofia oli aina aiemmin tuntenut olonsa turvalliseksi viehättävässä kodissaan, mutta iltapäivästä lähtien epävarmuus oli huomattavasti lisääntynyt. Danne Ylitalo oli jälleen kerran todella häirinnyt hänen elämäänsä. Entiseltä puolisoilta häiritseminen ei paljoa vaatinut: näytölle ilmestynyt puhelinnumero riitti. Maja-Sofia ei koskaan vastannut tuntemattomiin numeroihin, mutta tänään hän oli unohtanut periaatteensa ja vastannut summamutikassa. Hän oli juuri ollut puhumassa kollegoidensa Martina Jarningin ja Knis Petter Larssonin kanssa viime viikolla Klockarvikissa sattuneesta naisen kuolemantapauksesta. He olivat koonneet yhteen tähän mennessä selville saamiaan tietoja. Poliisille oli soittanut Klockarvikin lääkäri, joka ei ollut täysin varma siitä, oliko kuolema ollut luonnollinen.

”Hän on ehkä nauttinut jotakin sopimatonta”, lääkäri oli sanonut. ”Merkit viittaisivat siihen. Ihan varma en toki voi olla.”

Maja-Sofia ja hänen kollegansa Larsson olivat hälyttäneet apua paikalle, kuunnelleet mitä lääkäriellä oli sanottavanaan ja ottaneet yhteyttä kuolinsyöntutkija Tamara Petterssoniin. Pettersson oli sanonut haluavansa tutkia ruumiin varmuuden vuoksi, kun kerran paikallinen lääkäri ei ollut varma kuolinsyystä. Ainakin hän voisi sulkea pois sen mahdollisuuden, että joku olisi tappanut naisen. Kuolleella naisella, Agnes Buskillalla, ei ollut ulkoisia vammoja, mutta tappaa saattoi tietenkin monilla tavoilla. Sellaisillakin, joita ei ensi silmäyksellä havainnut, mutta jotka eivät jääneet kokeneelta kuolinsyöntutkijalta huomaamatta.

Kollegat olivat aikansa istuneet työhuoneella ja pyöritelleet erilaisia teorioita, ja sitten Maja-Sofian puhelin oli soinnut ja hän oli vastannut mitään ajattelematta. Hän aisti heti, että toisessa

päässä oli se mies. Hän kuuli syvän sisäänhengityksen ja voitonriemuisen naurun.

”Suosikkipojusi täällä”, mies oli sanonut.

Maja-Sofia oli katkaissut puhelun heti.

Jarning ja Larsson olivat katsoneet häntä kysyvästi, kun hän laittoi puhelimen pöytälaatikkoon. Hänen kätensä tärisivät, ja vatsassa muljahti inho. Danne Ylitalo ei koskaan päästäisi hänestä irti – ja Danne kykeni mihin tahansa. Dannen kosto kestäisi ikuisesti, ellei hän kuolisi jollain ihmeellisellä tavalla. Danne oli kyllä entinen poliisi, mutta hän oli joutunut lavealle tielle oikein perusteellisesti ja epäilemättä hankkinut itselleen monenlaisia hämäreperäisiä tuttavuuksia vankilassa. Joskus tilanteet raukesivat kuin itsestään, kun pahikset tappoivat toisensa, ja joskus Maja-Sofia unelmoi siitä. Oli tietenkin kauheaa ajatella niin, mutta hän ei voinut sille mitään.

Lounastauolla hän ajoi Färnäs kvarnin ostoskeskuksen Giganttiin hankkimaan itselleen uuden puhelimen ja liittymän. Taktiikka toimisi hetken aikaa, mutta ei ikuisesti. Danne kyllä löytäisi hänet uudestaan.

Maja-Sofia työnsi sivuun Dannea koskevat ajatukset, käynnisti auton ja liukui hitaasti pois kirkon parkkipaikalta. Samalla hetkellä Samuel astui ulos kirkosta ja ohitti hänen autonsa aivan läheltä. Maja-Sofia jarrutti ja painoi ikkunaruudun alas.

”Samuel”, hän sanoi hiljaa.

Samuel pysähtyi. Kaulaliina heilui vapaana tuulella ja takki oli auki. Kuriton otsatukka oli tapansa mukaan tipahtanut silmille.

”Maja-Sofia”, Samuel sanoi kumartuen auton ikkunaa kohti. ”Eihän tämä toki minulle kuulu, mutta katosit niin äkkiä”, hän sanoi. ”Rohkenenko kysyä mistä se johtui?”

Maja-Sofia mietti hetken. Pitäisikö hänen vaivata miestä taas huolillaan? Samuel oli ollut hyvä kuuntelija viime jouluna, kun Danne oli paennut vankilasta ja Maja-Sofia oli kuollakseen pelän-

nyt miehen ilmestyvän Klockarvikiin. Sen jälkeen Samuel ja Maja-Sofia olivat hädin tuskin jutelleet. Viime viikolla he olivat vaihtaneet virallisissa yhteyksissä pari sanaa, kun molemmat olivat olleet samaan aikaan kuolleen naisen talolla. Pitäisikö hänen mainita Samuelille, että Danne oli soittanut? Että hän oli niin peloissaan että tärisi, vaikka osasi kyllä puolustautua – ainakin fyysisesti. Maja-Sofia ei ollut vahva niinä hetkinä, kun Danne sai hänestä henkisen yliotteen. Silloin hänen sisällään tapahtui jotain, ja monen joulun takainen vanha kauhu pulpahti pintaan. Silloin Danne oli ampunut omat vanhempansa ja jättänyt kaksi järkyttynyttä pikkusisarusta suremaan vanhempiaan. Tragedia oli ollut suunnaton, ja suru väreili edelleen Maja-Sofian ihon alla. Seuraavana päivänä hän oli kokenut keskenmenon.

”Samuel, minä...” hän aloitti.

”Niin?”

Ei, tämä ei nyt mennyt ollenkaan niin kuin piti. Ei hän saisi taas kerran kasata omia huoliaan Samuelin harteille. Ei ainakaan juuri nyt täällä Klockarvikin kirkon parkkipaikalla. Asia sai odottaa johonkin toiseen kertaan.

”Miten sinulla sujui sen talossa asuneen naisporukan ystäväntären kanssa?” hän kysyi sen sijaan että olisi vyöryttänyt omat ongelmansa ilmoille. ”Oletko tavannut häntä uudestaan?”

”Sinä tarkoitat Smid Karin Karlsdotteria?” sanoi Samuel. ”Hän on kyllä vieläkin poissa tolaltaan, vaikka pahin shokki on varmasti ohi. Hänen paras ystävänsä on kuollut, ja toinen on vakavasti sairas. Vähempikin veisi hymyn huulilta.”

Maja-Sofia nyökkäsi. Hänellä oli heti rauhallisempi olo. Hän oli tukevalla maaperällä aina kun sai puhua työasioista.

”Kuolema oli kai luonnollinen?” kysyi Samuel. ”Saitko asiaan mitään selvyyttä? Karin tietenkin pohtii asiaa, mikä on ihan ymmärrettävää.”

Maja-Sofia empi. Kuinka paljon hän oikeastaan voisi paljastaa Samuelille ilman että se häiritsisi tutkintaa? Heillä molemmilla oli vaitiolovelvollisuus. Samuelin vaitiolovelvollisuus oli vielä tiukempi kuin hänen, koska pappia ei voinut vaatia edes todistamaan tuomioistuimessa, jos asia liittyi sielunhoidollisiin keskusteluihin.

”Tamara Pettersson puuhaa juuri tuon kysymyksen kimpussa parhaillaan. Hän on oikeuslääkäri kuten ehkä muistat”, sanoi Maja-Sofia. ”Vielä emme tiedä mitään, mutta hän varmaankin kertoo jotain pian.”

”Niinkö? Mikähän siinä sitten voisi olla kyseessä? Hänessähän ei ollut mitään...”

”...ulkoisen väkivallan merkkejä, niin”, täydensi Maja-Sofia. ”Meidän täytyy puhuttaa Smid Karin Karlsdotteria uudestaan. Juttelin hänen kanssaan paikan päällä vain ihan lyhyesti. Sitten hän käymme tavalliseen tapaan koputtelemassa ihmisten ovilla ja tarkistamme puhelinvihjeitä. Täytyy vain paiskoa hommia, vaikka tietoa on varmasti vaikea puristaa esiin.”

”Ette kai te epäile, että nainen olisi murhattu?”

Maja-Sofia työnsi ykkösvaihteen silmään eikä vastannut Samuelin kysymykseen. Hän sai huulilleen pienen hymyn.

”Olit tosi hyvä Vasaloppetin viestissä”, hän sanoi sen sijaan ja sulki auton etuikkunan.

3

Torstai 6. maaliskuuta

KUN SAMUEL SEURAavana aamuna oli matkalla Sigvardin luo, hän ei millään pystynyt olemaan ajattelematta Maja-Sofiaa. Naisen tapaa-
minen eilen oli nostanut pintaan tunteita, joita hän ei kerta kaikkiaan
voinut sallia itselleen. Hänen olisi pakko jutella asiasta Sigvardin
kanssa, niin vaikealta ja henkilökohtaiselta kuin aihe tuntuikin.

Samuel pysäköi auton sillan kupeeseen ja seurasi polkua
Klockarjoen rantaa pitkin. Sigvard, se vanha kettu, oli asettunut
kirjaimellisesti erämaahan jätettyään kylällä sijaitsevan talonsa
pojalleen Markukselle. Täällä oli henkeäsalpaavan kaunista, mutta
ainakin talvella melkoisen eristynyttä. Samuel kuitenkin tiesi, että
Sigvard viis veisasi syrjäisestä sijainnista. Vanha pappi oli piristynyt
sydänkohtauksen jälkeen, ja nyt hän oli taas vauhdissa. Hän hiihti
talvet ja pyöräili kesät. Sitä paitsi hänellä oli luultavasti vene, jolla
pääsi kylään ostoksille.

Samuel tuijotti tarkkaavaisesti maata, jottei kompastuisi juura-
koihin tai kiviin, ja kävi läpi kaiken mitä vierailulla naiskolmik-
kotiin oli tapahtunut. Samana päivänä hiihdetty viesti oli uuvut-
tanut hänet täysin, mutta siitäkin huolimatta hän oli onnistunut
ryhdistäytymään ja sujahtamaan lähimmäistä lohduttavan papin
rooliin. Se oli osa hänen työtään: hänen kuului tehdä niin, kun
seurakuntalainen tarvitsi apua ja tukea.

Agnes Busk oli retkottanut kuolleen mukavassa nojatuolissa Samuelin saapuessa talolle. Siinä vaiheessa Maja-Sofia Rantatalo ja hänen kollegansa Knis Petter Larsson olivat jo ehtineet vilkaista naista. Naisen silmät ja suu olivat auki, ja hänen päänsä oli painunut sivulle. Näky ei ollut erityisen kaunis, mutta Samuel oli toki ennenkin nähnyt kuolleen ihmisen. Kuolema oli erittäin vahvasti läsnä hänen työssään.

Viereisessä huoneessa oli ollut toinen nainen, Christin Lindén, joka oli selostanut olevansa vainajan ”seuraneiti”.

”Onko sellaisia tosiaan olemassa? Kuulostaa aika vanhanaikaiselta”, oli Maja-Sofia kommentoinut. Samuel oli ollut ehdottomasti samaa mieltä.

Christin oli maannut selällään sängyssä punertava kissa polvensa päällä. Nainen oli vaikuttanut apaattiselta, kenties jopa sairaalta, mutta kun Maja-Sofia oli ehdottanut käyntiä terveyskeskuksessa, tämä oli kieltäytynyt. Lääkäri ei kerta kaikkiaan saanut sekaantua asioihin. Christin ei ollut edes puhunut kuolemantapauksen toteamaan tulleen lääkärin kanssa vaan jäänyt huoneeseensa kieltäytyen juttelemasta.

Maja-Sofia ja hänen kollegansa Larsson olivat lopulta läheneet paikalta. Samuel oli jäänyt keittiöön juttelemaan surullisen Smid Karin Karlsdotterin kanssa. Karin vaikutti olevan pirteä eläkeläinen. Hän kertoi autelleensa ystävättäriään ostosten, siivoamisen ja tiskaamisen kanssa. Juuri Karin oli löytänyt Agnesin nojatuolista. Karin oli luonnollisesti ollut järkyttynyt ja epätoivoinen – mikä tahansa muu reaktio olisikin ollut kummallinen. Samuel oli joutunut käyttämään kaiken energiansa siihen, että oli naisen seurassa mahdollisimman rauhallinen ja turvallinen. He olivat jutelleet keittiössä, ja kesken keskustelun Samuelin katse oli osunut naisen takana seinällä olevaan kalenteriin. ”Lutherin tyttäret”, kalenterissa luki. Kuukauden kuvassa oli

sinivalkoisiin kaapuihin pukeutunut nainen, joka istui pöydän ääressä maalaamassa kuvaa pyhimyksestä. Maalauksen aiheena oli Maria, Jeesuksen äiti. Samuel oli noussut seisomaan ja selannut hetken kalenteria. Hänen eteensä oli piirtynyt kuva hänelle itselleen aivan vieraasta luostarielämästä. Jokaisessa kuvassa oli jokin työtehtävä tai kappelissa suoritettava hartaudenharjoitus.

”Missä tämä paikka on?” hän oli kysynyt Karinilta, kun tämän kyyneleinen oli vihdoinkin ehtynyt.

”Vain peninkulman päässä”, hän vastasi. ”Agnesilla, Christinillä ja minulla on tapana käydä siellä jumalanpalveluksissa. Ei se oikeastaan ole mikään luostari vaan kirkollinen yhteisö, jossa koemme olevamme kotonamme. Anteeksi nyt vain, herra pastori, mutta siellä meidän on mukavampi olla kuin Klockarvikin kirkossa.”

Karinin katseeseen oli eksynyt jotakin levotonta, kun keskustelu kääntyi luostariin.

”Minun täytyy ottaa yhteyttä muihin sisariin ja kertoa mitä on tapahtunut”, hän sanoi. ”Minun täytyy.”

Samuel oli kyydinnyt Karinin kotiin. Tämä asui kylän reunamilla, metsän tuntumassa. Hyvästellessään nainen oli vakuutellut pärjäävänsä. Hän oli kuitenkin jäänyt hetkeksi rappusille miettiään näköisenä sen sijaan että olisi astunut sisään.

”Oliko vielä jotakin?” kysyi Samuel. ”Haluaisitko kertoa vielä jotain muuta?”

Samuel katsoi Karinia, harmaahiuksista rouvaa jolla oli sininen baskeri päässä ja käsilaukku vinosti takin päällä. Karin oli ollut Agnesin keittiössä aivan epätoivoinen, mutta nyt Samuel näki että tämän kasvoilla väreili raivo.

”Poliisi on väärässä, jos kuvittelee että Agnes on vain nukkunut pois vanhuuttaan”, Karin sanoi painokkaasti. ”Minä olen aivan varma siitä, ettei tämä ollut mikään tavallinen kuolema.”

Ennen kuin Samuel ehti kysellä mitään muuta, Karin oli astellut rivakasti taloonsa ja pamauttanut ulko-oven kiinni.

Vasta eilen, kun Maja-Sofia oli vihjannut, että kyseessä saattaisi olla murha, Samuel oli tullut ajatelleeksi tätä Karinin omi-
tuista kommenttia. Se todellakin lisäsi mysteerin tuntua. Jos kyseessä tosiaan ei olisi luonnollinen kuolema, Samuel pysytte-
lisi kaukana. Hän ei missään nimessä jaksaisi sitä, että joutuisi vedetyksi mukaan murhatutkintaan. Omiakin huolia oli ihan tarpeeksi, hän ajatteli lähestyessään Sigvardin maita. Olipa mukavaa päästä juomaan kahvia ja keventämään sydäntään.

4

KUUSTEN JA MÄNTYJEN takaa häämötti ruskeaksi maalattu mökki. Se oli rakennettu aivan joen rantaan. Lähemmäs päästyään Samuel näki, että talon nurkat ja ikkunanpuitteet olivat vihreät. Väritys sai rakennuksen sulautumaan huomaamattomaksi havupuiden joukkoon. Tällaisesta paikasta vanha Sigvard oli siis löytänyt oman paratiisinsa. Mies oli päättänyt viettää elämänsä viimeiset vuodet yksinkertaisissa ja rauhallisissa merkeissä. Onneksi Sigvard oli erinomaisessa fyysisessä kunnossa: hänellä olisi varmasti vielä monta vuotta jäljellä. Sydäninfarkti ei ollut murttanut häntä. Samuel muisti, kuinka hän ja Maja-Sofia olivat yrittäneet pitää ukkoa hengissä odottaessaan ambulanssia. He olivat tehneet kaikkensa ja menettäneet hetkeksi kaiken toivon siitä, että Sigvard selviytyisi hengissä. Kun apu lopulta saapui, miehen pulssi tuntui yhä, ja ensihoitajat elvyttivät hänet sydäniskurilla. Samuel oli hitaasti mutta varmasti oppinut pitämään yrmeästi vanhasta papista. Totuus oli, että ellei Samuel olisi tutustunut Sigvard Nordqvistiin, Klockarvik olisi ollut hänelle huomattavasti merkityksellisempi paikka.

Samuel nousi ulkoportaille ja kohotti kättään mutta ei ehtinyt edes koputtaa kun ovi jo aukesi selkoselälleen.

”Sisään vain, veli hyvä!” huudahti Sigvard. ”Astu matalan majani kynnyksen yli – ollos lämpimästi tervetullut!”

Samuel aisti Sigvardin painavan käden hartiallaan ja oikein tunsu, kuinka hänen teki mieli käpertyä kasaan. Hän pakotti itsensä seisomaan suorana.